

Nätverket Trädplan Göteborgs yttrande angående "Göteborgs Grönplan"

Trädplan Göteborg välkomnar Park- och naturnämndens beslut att upprätta inriktnings- och planeringsdokumentet "Göteborgs grönplan".

En strategi för att säkerställa och utveckla Göteborgs grönområden och andra allmänna platser, berör alla medborgare. Därför yttrar vi oss över remissen i egenskap av ett stort Nätverk som värnar stadens träd och grönområden. Vi utgår från att våra synpunkter beaktas i den fortsatta hanteringen. Vi deltar även gärna i fortsatta samarbeten och möten runt denna grönplan.

Remissutgåvan ger uttryck för en hög ambition, men slutversionen måste tydligare skilja mellan mål och den strategi som ska leda till att målet blir uppfyllt. Vi ser också gärna att slutversionen blir ett politiskt beslutat styrdokument som är tydligt och användbart. I remissutgåvan är det svårt att särskilja vad som är beskrivning av problem eller kvalitet resp. mål och strategi. Vi föreslår därför att grönplan redigeras så att de olika avsnitten får en tydligare disposition t.ex.:

- a. Beskrivande text om resp. ämne
- b. Preciserade mål och delmål
- c. Strategi och verktyg för att nå målet
- d. Kartor med tydlig information om rådande naturskydd och framtidsmål.

De mål i grönplanen som förutsätter fysisk planering bör inordnas som ett tematiskt tillägg i kommunens översiktsplan. För att säkerställa grönplanens intentioner måste Park- och Naturnämnden, Trafiknämnden, Byggnadsnämnden och andra ev. berörda nämnder gemensamt fastställa en besluts-, planerings- och ansvarsrutin. Detta för att säkerställa skyddandet och bevarandet av naturområden samt park- och grönområden, likaså gamla och nya stadsträd samt alléer. Som det är i dag så skyller alla förvaltningar ifrån sig, och ingen tar ett övergripande ansvar. Med Grönplanen finns en ny möjlighet att lära och göra bättre i framtiden.

Vi vill se att det införs ett standardiserat kvalitets- och miljösystem, som garanterar ett långsiktigt och hållbart bevarande av vår gröna stadsmiljö. Vi efterfrågar också en plan för en bättre och mer demokratisk styrning av verksamheten. I denna bör det finnas med en utförlig plan även för stadsträden och grönområdena inne i staden, vilken innehåller en tydlig beskrivning av befogenheter och ansvar. Som en del av grönplanen, skulle vi vilje se en trädplan vars riktlinjer alla som på något sätt ska hantera stadens träd måste följa. Denna bör gälla alla sorters områden i staden, även t.ex. industriområden.

Allmänt borde Grönplanen problematisera mer genom att lyfta fram konflikter och svårigheter som väntar i den fortsatta stadsplaneringen, och visa konkreta förslag på hur man på ett demokratiskt sätt kan hantera dessa nya situationer när de dyker upp. Ta även gärna med inspirerande exempel från andra plaster i och utanför Sverige.

Grönplanen borde tydligare utformas som ett styrdokument – underställt Kommunfullmäktige - med en tydlig strategi med klara riktlinjer för att möta de utmaningar staden står inför, såsom klimathotet, miljöförstöringar, minskning av stadens grönområden pga förtätning samt tidigare felaktig skötsel eller dålig trafikplanering etc. Vi vill också se mer konkreta förslag om hur man kan planera för att bevara stadsträden när det behövs nya trafiklösningar samt nya bostäder och arbetsplaster. Vi vill att man i grönplanen tydligare visar hur man bättre tar tillvara stadens gröna lungor i en tid då klimatet, det urbana livets uttryck och omvärlden förändras i snabb takt.

Kommentarer till remissens olika avsnitt bifogas nedan.

Göteborg den 19 juni 2013
Med vänlig hälsning

Lotta Lundberg, Barbara Lindell, Bertil Runström, Tova Lignell, Lars Frank, Jessica Hardiman

För Trädplan Göteborg

Synpunkter rubrik för rubrik (3, 4, 5, 6 och 7 samt kartbilaga)

3. UTGÅNGSPUNKTER

Som utgångspunkter räknas här dels ”objektiva” faktorer, som landskapet och stadens historia, dels styrdokument (statliga rekommendationer och övergripande kommunala beslut). De kommunala styrdokumenterna presenteras mycket kortfattat, även i bilagan ”Bakgrund”.

Rapporten borde kunna redovisa hur exempelvis Översiktsplanen och Miljökvalitetsmålen styrt arbetet, var konflikterna finns (de måste finnas), hur man tvingats välja och vilka riktlinjer som gäller, när val måste göras i det fortsatta arbetet.

Den kortfattade presentationen innebär också att det är svårt att avgöra om listan på ”utgångspunkter” borde utökas: skulle t ex segregationen kunna påverkas av särskilda insatser inom det område som grönplanen behandlar?

4. MÅL OCH STRATEGIER FÖR EN TÄT OCH GRÖN STAD

Mål 3. En grön stad med tydlig karaktär och stor variation bland stadens parker och Naturområden

Delmål 1. Att säkerställa tillgång till hav och vatten är väl så viktigt som de gröna kilarna. Redogör inte bara för hur utan också var de gröna kilarna kan länkas samman. Det räcker inte att påtala att det "finns ett ansvar". Skriv vem eller vilka som har ansvaret. Det krävs ett samlat övergripande ansvar mellan alla berörda förvaltningar. Tillgängligheten är viktig och bör redovisas på kartor.

Delmål 2. Bebyggelsens samverkan med landskap och vatten är en viktig och svår stadsbyggnadsuppgift som förutsätter en gemensam inställning hos alla planerande instanser.

Här bör ett övergripande program slå fast vad som ska gälla.

Delmål 3. Varje bostadsområdes tillgänglighet till grönområde bör definieras! Framtida förtätningars konsekvenser måste klarläggas innan kommunen upplåter mark för exploatering. Det är kommunens uppgift att ligga steget före exploatören i stadsplaneringen! Exploatören ska bygga på kommunens villkor.

- Kvarterstaden: Grönområdena är nödvändiga för de närboende och stadens invånare. Förtätning i dessa delar av staden bör ske på redan bebyggda tomter genom t ex högre bebyggelse eller att verksamhetsområden ersätts med bostäder.

- Funktionalismens bebyggelse: Grönytorna måste bevaras och parkering får ej inkräkta!

- Grannskapsområden och trafikseparerade områden: Trafikseparering måste bibehållas med tanke på säkerheten för barnen. Att bebygga parkeringsplatser med p-däck och nya bostäder är en god möjlighet till förtätning.

- Tidigare saneringsområden: Förtätning av öppna ytor är olämplig i dessa områden! Plantera fler träd i dessa områden.

Påbyggnad kan vara en möjlighet vid behov av bostäder och kontor etc.

- Verksamhetsområden och institutioner: Det gäller att ta tillvara alla möjligheter till Stadsträd och grönytor samt utblickar mot natur och vatten.

5. GRÖNA UTMANINGAR FÖR STAD I FÖRÄNDRING

En utmaning kan vara ett problem, något utifrån kommande, opåverkligt. Ordet kan också beteckna en spännande arbetsuppgift. Syftet med avsnitt 5 är oklart och det vore att byta rubrik till: GRÖN PLAN FÖR URBANA UTMANINGAR

Då understryks att det är grönplanen som föreslår insatser för att möta de problem, som staden står inför:

Nya trafiklösningar ska implementeras, nya bostäder byggas och segregationen avskaffas, samtidigt som klimatet, det urbana livet och omvärlden förändras. Den gröna planen möter dessa utmaningar med det gröna som motor: de gröna kilarna ska bevaras och utvecklas, barriärerna överbryggas och ett antal bostadsnära parker anläggas. Ny pedagogik och information, med syfte att engagera göteborgarna och profilera staden, är verktyg (som det kan vara en utmaning att utveckla).

6. KONSEKVENSBEDÖMNING

Mål 1. En grön stad för Göteborgare och besökare

Krav på tillgänglighet med kollektivtrafik och behov av visuella upplevelser saknas. Skriv något om behovet av kontakt mellan närområde, park, naturskyddsområde, fri natur, fritt vatten.

Beskriv hur Göteborgare och besökare, och inte minst skolelever, ska informeras och hitta till och i stadens natur- och grönområden.

Vi önskar också en text om betydelsen av träd längs med gatorna där man arbetar och bor. Det finns ny folkhälsoforskning som visar på vikten av gatuträd, av att "ha träd utanför fönstret". Skriv om vikten av att ha gamla träd inne i staden, om de sociala, estetiska, kulturhistoriska, ekonomiska, hälsomässiga och ekologiska aspekterna av parkträd, gatuträd och alléer inne i staden. Om vikten av att vårda dem och vem som har ansvaret för detta.

Mål 2. En grön stad med ett rikt växt- och djurliv där ekosystemens tjänster tas till vara

Det som står under mål 2 beskriver inte hur Göteborg kan bli en mer hållbar stad ur ett ekologiskt perspektiv, men väl vilken kunskap som krävs och vad man ska tänka på. Här saknas en konkret handlingsplan och en strategi för att nå målet. En redogörelse för konsekvensen av att inte ta ekosystemets tjänster i anspråk saknas.

Vi vill se att man inför ett standardiserat kvalitets- och miljösystem, som garanterar ett långsiktigt och hållbart bevarande av vår gröna stadsmiljö. Vi vill att man gör grundliga miljökonsekvensutredningar vid varje större ingrepp i stadens grönområden och alléer.

Mål 3. En grön stad med tydlig karaktär och stor variation bland stadens parker och naturområden

Ange mera konkret var "kilarna" behöver kompletteras och bevaras. Redovisa gångbanor, vandrings- och cykelleder tydligt på kartor.

Gör en tydligare plan med riktlinjer hur man kan bevara de gamla stadsträden, samtidigt som man ökar mångfalden.

7. FORTSATT ARBETE

Under punkt 7.3 beskrivs det fortsatta arbetet i stadsdelarna: stadsdelsvisa bristanalyser, parkplaner och utvecklingsplaner. Under central ledning genom Park- och naturnämnden, (samt Trafiknämnden och Stadsbyggnadsnämnden) men i samarbete med stadsdelsnämnderna kan detta arbete innebära både tyngd och demokratisk förankring.

För att säkra de gröna kvaliteterna ska alla planer också underställas Kommunfullmäktige (och läggas som bilagor till Översiktsplanen).

Övriga förslag under detta avsnitt är goda förslag, men det bör tydligt framgå vad som är visioner och mål, var ansvaret för arbetet ligger och vilken formell status för planerna som eftersträvas. Avgörande konfliktpunkter, liksom i vissa fall goda exempel, kunde också anges.

KARTBILAGORNA

Reflektioner:

Stadsparker och större natur- och rekreationsområden: Vilket skydd har dessa? Redovisa dessa på samma karta som skyddade områden.

Bristanalys bostadsnära park- och naturområden: Redovisningen av den centrala staden är oklar. Är inte hela skärgården ett naturområde? Förvirrande karta!

Bristanalys stadsparker och stadsdelsparker: Definiera vad som är en "park"! Hela skärgårdsområdet bör ses som är en värdefull natur!

Skyddade områden: Samordna denna karta med tidigare kartor!

Höga naturvärden: Definiera hur man gjort detta urval! Redovisningen upplevs som mycket bristfällig. Här saknas viktiga områden som Delsjöområdet, Sjöbergen, Billingen mm.

Gröna kilar: Intressant! Utveckla med mer text!

Sport och idrottsområden: bör samordnas med grönområden – ev. egen färg

